

Fiche Duurzame Leefomgeving

Stand van zaken per 8 november 2013

Context

De Europese Unie roept op economische groei te plaatsen in het licht van duurzame benutting van hulpbronnen. Daarvoor bracht Europa in 2011 de "Routekaart naar een Hulpbron efficiënt Europa in 2050" uit. De routekaart is het kader voor toekomstig Europees beleid, wetgeving en financieringsmogelijkheden. Deze Europese initiatieven raken de provinciale taken op gebied van natuur en ruimte.

In de Randstad hebben we, vanwege ons bijzondere karakter - een grootstedelijke regio met continue schaarste aan middelen - veel initiatieven die vergroening beogen waarbij een goede balans economie/ecologie geborgd is. Bijvoorbeeld klimaatneutraal wonen, bescherming van gebieden tegen overstroming, watermanagement, natuurinclusieve gebiedsontwikkeling, bio-based economy en het stimuleren van duurzame energie in verkeer & vervoer via smart grids. De uitdaging in de brede zin van het woord (zowel wetgeving als financiële middelen) is steun verzamelen voor initiatieven die de Randstad neemt.

Binnen dit algemene dossier wordt in 2013 is het accent gelegd op lucht en geluid. Uiterlijk oktober 2013 presenteert de Europese Commissie voorstellen voor herziening van het luchtpakket, bestaande uit de huidige richtlijnen en de strategie voor luchtkwaliteit en de richtlijn voor Nationale Emissie Plafonds. Het geluidsdossier bestaat uit twee afzonderlijke wetgevingsvoorstellen: een richtlijn voor het geluidsniveau van motorvoertuigen (besluitvorming bijna afgerond in Brussel) en een richtlijn Omgevingslawaai (consultatiefase).

Lobbydoel

Inbreng Randstadbelangen in het EU luchtdossier:

- Aangeven waar de huidige richtlijnen uitvoeringsproblemen opleveren (bereiken van bepaalde grenswaarden binnen de deadline) voor de Randstad en oplossingen (regionale best practices) aandragen aan de Commissie als input voor de review van het luchtpakket in 2013.
- In de toekomstige richtlijn ruimte inbouwen voor regionaal maatwerk voor implementatie.
- EU-instrumenten (financieel, wetgevend) laten bijdragen aan luchtkwaliteit verbetermaatregelen in de regio.
- EU treft bronmaatregelen om luchtkwaliteit aan te pakken (bijv. Euro standaards, realistische test cycli, banden en remmen, gebouwen, industrie, schone brandstoffen).
- Betere afstemming tussen EU luchtbeleid en EU sectorbeleid (transport, industrie) enerzijds en nationaal, regionaal en lokaal beleid anderzijds.

Voor geluid:

- Het terugdringen van omgevingslawaai is belangrijk. Dit kan het beste geschieden door middel van gericht bronbeleid.
- Door het karakter van de provinciale wegen zijn maatregelen beperkt mogelijk. Om een lagere geluidbelasting te kunnen realiseren is een grotere inzet van EU nodig op bronbeleid.
- Een nieuwe richtlijn van de Europese Commissie moet werkbaar en uitvoerbaar zijn voor provincies. Het opleggen van waarden die moeten worden nageleefd, past hier niet in. Het moeten naleven van waarden kan leiden tot dure en absurde maatregelen.

Bestuurlijk/ambtelijke trekkers

Bestuurlijk: Bert Gijsberts, Europagedeputeerde Flevoland (EU Coördinerend Gedeputeerde)

Bestuurlijk Overleg P4 Duurzame Leefomgeving: milieugedeputeerde Jaap Ladders (Flevoland), Tjeerd Talsma (Noord-Holland), Ralph de Vries (Utrecht), Rik Janssen (Zuid-Holland)

Ambtelijk: Sidony Venema (Flevoland/ P4 Brussel), Marieke Kuijer (Utrecht), Joanne Swets (P4 Brussel)
P4 expertgroep Duurzame Leefomgeving (P4: Liesbeth van Holten (voorzitter/Utrecht), Frauke van Geenevasen (secretaris/Flevoland), Michael Jonk (Noord-Holland), Erik de Haan (Zuid-Holland), Ellen Snijder (Zuid-Holland), G4: Hans Verdonk (Rotterdam), Koen de Kruif (DCMR),
P4 Expertgroep (luchtkwaliteit): Beate Arends (Zuid-Holland), Sake Haagsman (Flevoland), Sanne Ruijs (Noord-Holland), Marjon Plantinga (Utrecht)

Partners

- AIR netwerk (Baden-Württemberg, Catalunya, Emilia-Romagna, Greater London, Hessen, Lombardia, North Rhine Westphalia, Piemonte, Randstad, Steiermark, Veneto en Vlaanderen, Madrid)
- P4/G4 expertgroep luchtkwaliteit: voor P4 zie expertgroep lucht hierboven. G4 experts: Harry van Bergen (A'dam), Jan-Harko Post (Den Haag), Mirna Hensen en Marco te Veldhuis, Patricia Timmerman (R'dam), Bertien Oude Groote Beverborg (Utrecht), Johan Voerman (DCMR: Milieudienst Rijnmond)
- Council of European Municipalities and Regions (CEMR): Marjon Plantinga (Utrecht)
- InterBestuurlijkDossierTeam (IBDT): Beate Arends (IPO), Harry van Bergen (VNG), Johan Voerman (DCMR)
- Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging EU (Lizet Quaak), rapporteur Europees Parlement NEC¹/Luchtkwaliteit Holger Kraemer (G, ALDE)
- Nederlandse Europarlementariërs in ITRE (Commissie Industrie, Onderzoek en Energie): Judith Merkies (PvdA), Van Baalen (VVD) en Van Nistelrooij (CDA, plv) en Nederlandse Europarlementariërs in ENVI (Commissie Milieubeheer, Volksgezondheid en voedselveiligheid): Bas Eickhout (GL) en Gerben-Jan Gerbrandy (D66)
- Vanuit de Europese Commissie zijn de volgende DG's relevant: SANCO, CLIMA, ENER (ecodesign), ENVE, AGRI, MOVE and ENTR (Euro 6 normen)
- Ministerie van I&M, Inge van der Veen
- Eurocities.

Rol Provinciale Staten: ambassadeur (intern, extern), informatiemakelaar

Pleiten in Tweede Kamer en Europees Parlement voor gezamenlijke inzet op Europees bronbeleid en aandragen best practices vanuit de regio's. Communiceren dat er in de Randstad zeer veel initiatieven worden genomen om de luchtkwaliteit te verbeteren; zo kent het Nationaal Strategisch Programma Lucht alleen al in onze regio 341 maatregelen voor een totaalbedrag van rond de 2 miljard euro.

Beleidskaders

Randstad Strategie Europa 2012-2015, Thematische Strategie Lucht, Provinciaal Milieu Beleidsplan 2009-2013, Actieplan Geluid, Regionale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel, Herziening Bodem, Water en Milieubeleid, Beleidsvisie Duurzaamheid en Milieu.

Resultaten - gepleegde acties

Lucht:

- Met het Netwerk AIR (Airquality Initiative of Regions) is een workshop georganiseerd tijdens de open dagen "Air policy review: an investment for life. Regional approaches for sustainable development". Er onstond een levendige discussie o.l.v. Astrid Weij als moderator over de update van de richtlijn luchtkwaliteit en een uitwisseling tussen ervaringen van de deelnemende regio's.
- Burgemeester Lamers leidde het debat tijdens het PS forum over luchtkwaliteit. Een pleidooi voor politieke daadkracht.

¹ NEC: National Emission Ceiling (nationaal emissieplafond)

- Bijdrage geleverd vanuit de Randstad over luchtkwaliteit aan het HNP werkprogramma 2014

Geluid:

- Expertise DCMR is ingebracht in de vorm van 5 amendementen richting Europees Parlement voor de EU Richtlijn Geluidsniveau motorvoertuigen. Inzet is om het in eerste lezing door het parlement afgezwakte Commissievoorstel te verstevigen in de tweede lezing. Momenteel loopt een informele trilog tussen Parlement, Raad en Commissie om te komen tot een tweede lezing alvorens een definitieve raadspositie te bepalen (verwacht vierde kwartaal 2014). Samenwerking met Ministerie IenM, Eurocities, CEMR en G4 voor uitwerking amendementen.

Tijdpad

Datum	Actie	Provinciale Staten
9 oktober	P4/AIR Workshop over luchtkwaliteit tijdens de EU Open Dagen; Europese Week van Regio's en Steden, Regio Randstad buffet.	Deelname per provincie
oktober	Bezoek GS PZH (o.a. gedeputeerde Rik Janssen) aan Karl Falkenberg	
31 oktober 2013	P4 Milieu gedeputeerden bespreken inzet op Duurzame Leefomgeving in 2014	Kalender totstandkoming werkplan is in zomer aan PS gecommuniceerd. PS neemt na GS vaststelling kennis van werkplan 2014.
31 oktober 2013	P4 forum Provinciale Staten over luchtkwaliteit in Lelystad (Flevoland is trekker samen met Utrecht). Sprekers; Irene van Hooff, vz.PS werkgroep, burgemeester Lamers gemeente Schiedam, Gerben-Jan Gerbrandy MEP, gedeputeerde Gijsberts, Economic Board Utrecht, GGD, Alexandra van Huffelen gemeente Rotterdam	Georganiseerd door PS
18 november 2013	Vergadering expertgroep duurzame leefomgeving	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media
19 november 2013	Conferentie AIR/APPRAISAL project in het Comité van de Regio's, Tools For the Design and Implementation of Air Quality Programmes in EU Regions, sprekers van DG-ENV, European Environmental Agency en regio's	
9 december 2013	Afsluitende bijeenkomst van het jaar van de lucht in Straatsburg	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media
11 december 2013	Expertteams en lobbyisten Randstad bespreken werkplan 2014	Kalender totstandkoming werkplan is in zomer aan PS gecommuniceerd.
12 december 2013	Verwachte publicatie van conceptvoorstel herziening Europese richtlijn luchtkwaliteit. Start Europese Besluitvorming Europese richtlijn luchtkwaliteit	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media
December 2013	High-level UNECE event Geneva (Russia, EECCA): monitoren op relevante ontwikkelingen voor EU beleid en doorwerking naar de regio.	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media
Januari 2014	Afsluiting 20-jarige aanwezigheid Regio Randstad in Brussel.	Voorstel bezoek P4 koppelen aan afsluiting jubileum
25 februari 2014	Expertgroep duurzame leefomgeving	
13 mei 2014	Expertgroep duurzame leefomgeving	

9 september 2014	Expertgroep duurzame leefomgeving	
25 november 2014	Expertgroep duurzame leefomgeving	